

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-015/13

**Priština,
25. jun 2013. godine**

U postupku:

D. R.
Vrnjačka Banja
Srbija

Žalilac,

Zakonski naslednik **M. R.**

Podnosilac zahteva

protiv

A. M.

Vučitrn

Tuženik/Tužena strana

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Anne Kerber, predsedavajući sudija, Elka Filcheva-Ermenkova i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/149/2012 (spisi predmeta upisani u KAI pod brojevima KPA41351, KPA41352, KPA41353 i KPA41354), od dana 19. aprila 2012. godine, nakon zasedanja održanog dana 25. juna 2013. godine, donosi sledeće

PRESUDA

- 1- Žalbe uložene od strane D. R. dana 08. februara 2013. godine, upisane pod brojevima GSK-KPA-A-015/13, GSK-KPA-A-016/13, GSK-KPA-A-017/13 i GSK-KPA-A-018/13, spojene su jedinstvenom predmetu upisanom pod borjem GSK-KPA-A-015/13.
- 2- Odbacuju se kao neblagovremene žalbe uložene od strane D. R. na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/149/2012 od dana 19. aprila 2012. godine, u delu koji se odnosi na predmete upisane u KAI pod brojevima KPA41351, KPA41352, KPA41353 i KPA41354.
- 3- Žalilac treba platiti troškove postupka određene u iznosu od € 30 (trideset evra) u roku od 90. (devedeset) dana od dana prijema presude pod pretnjom prisilnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 06. novembra 2007. godine, M. R. (u celjem tekstu “podnosilac zahteva”) u svojstvu člana domaćinstva D. R. je podneo nekoliko imovinskih zahteva u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), koji su pitanje ove presude, kojima je potraživao potvrđivanje svojine, ponovni posed i naknadu. On je objasnio da su imovine u zahtevu izgubljene dana 16. jula 1999. godine te i da je gubitak rezultat okolnosti na Kosovu u 1998./1999. godini.

Podaci parcela u zahtevu su sledeće:

Broj žalbe i KAI spisa predmeta	Podaci parcele

GSK-KPA-A-015/13 (KPA41351)	Parcela broj 537/2, koja se nalazi u Vučitrnu, katastarska zona Resnik, pašnjak IV klase u površini od 2 ha 3 ar 7 m ² ;
GSK-KPA-A-016/13 (KPA41352)	Parcela broj 538, koja se nalazi u Vučitrnu, katastarska zona Resnik, pašnjak IV klase, u površini od 0 ha 20 ar 5 m ² ;
GSK-KPA-A-017/13 (KPA41353)	Parcela broj 540/3, koja se nalazi u Vučitrnu, katastarska zona Resnik, pašnjak IV klase, u površini od 0 ha 8 ar 20 m ² ;
GSK-KPA-A-018/13 (KPA41354)	Parcela broj 547, koja se nalazi u Vučitrnu, katastarska zona Resnik, pašnjak III klase, u površini od 0 ha 4 ar 60 m ² ;

U prilogu njegovom zahtevu, podnosilac zahteva je dostavio KAI sledeća dokumenta:

- Posedovni list br. 58, izdat dana 18. oktobra 2007. godine, od strane Odeljenja za katastar i nepokretnu imovinu Opštine Vučitrn (u kome je imovina u zahtevu listirana na ime nosioca imovinskog prava, D. R. – majke podnosioca zahteva);
- Izvod iz matične knjige rođenih podnosioca zahteva br. 296, izdat dana 31. avgusta 1955. godine;
- Izvod iz matične knjige umrlih nosioca imovinskog prava (D. R.), izdat dana 19. jula 2006. godine;
- Izjava podnosioca zahteva od dana 29. aprila 2009. godine (koja izjavljuje da novodi tužene strane nisu istiniti).
- Podaci o ušteđevini u “Jogobanci” na ime podnosioca zahteva; i
- Lična karta br. 8569, izdata dana 17. februara 1983. godine.

KAI je *ex officio* našla Certifikat o pravima nad neokretnom imovinom UL-70202054-00058, izdat dana 07. novembra 2008. godine od strane Opštinske katastarske kancelarije u Vučitrnu, koji pokazuje da je nosilac imovinskog prava – majka podnosioca zahteva, bila vlasnica parcela u zahtevu. Lična karta i dostavljeni izvodi su pozitivno verifikovani.

Dalje, u 2009. i 2011. godine podnosilac zahteva je naveo da su navodi tužene strane neistiniti te i da mu on nikada nije prodao imovinu. On je izjavio da je redovno koristio imovinu sve dok se NATO vazдушna kampanja završila. Podnosilac zahteva je takođe izjavio da je tužena strana počela da koristi imovinu u zahtevu jedino nakon navedene kampanje a ne ranije, od 1986. godine, kao što je tužena strana izjavila.

U svim predmetima, službenici KAI su u junu mesecu 2008. godine otišli na mestu na kome su se navodno nalazile parcele br. 537/2, 538, 540/3 i 547, i na svakoj postavili znak o obaveštenju zahteva koji je

obaveštavao da bilo koje lice koje tvrdi zakonsko pravo dan parcelama može prići KAI i učestvovati u postupku pred KAI. Kasnije je obaveštenje provereno na osnovu katastarskog plana, ortofoto i GPS koordinata te je nađeno da je isto bilo tačno.

Dana 02. jula 2008. godine, nakon prijema obaveštenja o zahtevu, tužena strana je potpisala obrazac o učešću u postupku. On je tvrdio zakonsko pravo nad imovinama u zahtevu.

Dana 29. oktobra 2008. godine, u njegovom odgovoru na zahtev, tužena strana je izjavila da je kupio spornu imovinu od podnosioca zahteva. On je predložio KAI da zatraži od podnosioca zahteva knjižicu „Jugobanke“ iz 1986. godine, dodavši da je preko ove banke u Mitrovici uplatio podnosiocu zahteva 12 miliona dinara kao deo kupoprodajne cene jedne od imovina u zahtevu, dok je ostatak od 30 miliona dinara platio – ova rečenica je nejasna. Dodano, on je zatražio od KAI da pregleda predmet što pre.

Kako bi podržao svoje navode, tužena strana je dostavila KAI, među ostalog, sledeća dokumenat:

- Posedovni list br. 58, izdat dana 18. marta 1988. godine od strane Odeljenja za imovinska pitanja Opštine Vučitrn (koji navodi da su imovine u zahtevu upisane na ime nosioca imovinskog prava);
- Rešenje br. 133, izdato dana 02. jula 1946. godine, od strane Komisije za pregled agrarne reforme (koja pokazuje da je ocu podnosioca zahteva – P. R., priznato pravo nad zemljištem koje se sastoji od dve parcele);
- Rešenje br. 466-22, izdato dana 18. marta 1988. godine, od strane Odeljenja za imovinska pitanja Opštine Vučitrn (koje se odnosi na nezakonito zauzimanje jednog dela katastarske parcele br. 530 od strane tužene strane);
- Rešenje br. 466-28, izdato dana 18. marta 1988. godine, od strane Odeljenja za imovinska pitanja Opštine Vučitrn (koje se odnosi na nezakonito zauzimanje jednog dela parcele br. 645 od strane tužene strane);
- Punomoćje od dana 16. juna 2008. godine, overeno jedino pečatom advokata (putem kojeg tužena strana ovlašćuje njegovog advokata, N. B., da zastupa njegove interese pred KAI);
- Legitimacija br. 797/2003 na ime zastupnika tužene strane, N. B., izdata od strane Advokatske komore Kosova; i
- Lična karta br. 2005198057, izdata dana 29. maja 2001. godine, na ime podnosioca zahteva.

Sem lične karte i legitimacije koje su pozitivno verifikovane, KAI je smatrala kao nepotrebnom verifikaciju gore navedenih dokumenata.

Dana 29. oktobra 2008. godine, tužena strana je izjavila sledeće: “[.....] u vremenskom periodu između juna i jula meseca 1986. Godine, ne sećam se tačnog datuma, zajedno sa mojim bratom Rr. kupili smo nepokretne imovine [parcele u zahtevu – pitanja imovinskih zahteva pod brojevima KPA41351, KPA41352, KPA41353 i KPA41354] od D. R., bivše iz Resnika. [.....] ona nas je obavestila da prodaje navedene nepokretne imovine, [.....]. Moj brat i ja smo otišli kod njene kuće, zajedno sa našim komšijom Sb. C. iz Resnik. [.....] D je bila zajedno sa njenom sinom, M.R., te nam je tokom razgovora ponudila cenu nepokretne imovine, za koju su rekli da ima otprilike 4. 00. 00 ha. Mi smo se složili da kupimo ovu nepokretnu imovinu za iznos od 150,000.00 Dinara. Toga dana sam platio 30,000.00 Dinara u kešu, i složili smo se da platim ostatak u jesen 1986. Godine. U jesen 1986. Godine, platio sam D. sunu, gospodinu M.R., iznos od 120,000.00, preko Jugobanke u Mitrovici, koji je kasnije prenet u njegovoj knjizi Jugo banke. [.....] M. R. mi je rekao da će obaviti prenos prava nad nepokretnom imovinom na naše ime čim bde bilo moguće jer je u to vreme država zabranila prodaju nepokretne imovine koja je pripadala Srbima te je to bio razlog zbog čega navedena nepokretna imovina nije bila prenet na moje ime [.....]”.

Dana 15. novembra 2010. godine, tužena strana je još jedanput ponovila svoje navode da je kupio parcele u zahtevu pod brojevima 537/1 (pitanje zahteva KPA41350), 537/2 (pitanje zahteva KPA41351), 538 (pitanje zahteva KPA41352), 547 (pitanje zahteva KPA41354) i 540/3 – deo parcele 540 (pitanje zahteva KPA41353). On je na kraju dodao da je posedovao i koristio ove parcele još od kupoprodaje.

Dana 22. novembra 2011. godine, KAI je zatražila od zastupnika tužene strane (N. B.) da predstavi dokumenta koja dokazuju da je tužena strana, A.M. kupio imovinu u zahtevu od majke podnosioca zahteva D. R. On je odgovorio da tužena strana nema dokumenat pošto kupoprodajni ugovor nije bio zaključen u to vreme, i izjavio da je tužena strana jedino isplatila podnosiocu zahteva kupoprodajnu cenu preko “Jugobanke”. On je dodao da su našli odluku iz 1945. godine koja pokazuje da su imovine u zahtevu tokom agrarne reforme oduzete porodici tužene strane i nezakonito date porodici podnosioca zahteva. Što više, on je izjavio da je u 1986. godini, tužena strana kupila imovine u zahtevu od majke podnosioca zahteva pošto su ove imovine ranije pripadale njegovoj porodici (porodici tužene strane). Na kraju on je izjavio da tužena strana nema ostale dokaze koje bi mogao podneti, osim svedoka koji može svedočiti taj prenos.

Dana 29. februara 2012. godine, tokom 27 zasedanja, Komisija je naložila usmeno saslušanje u vezi navedenih zahteva od strane jednog od njenih članova, u smislu člana 5.4 Dodatka III UNMIK Administrativnog naređenja 2007/5 usvojenog Zakonom br. 03/L-079. Obe stranke i svedok tužene strane su pozvani da učestvuju u usmenom saslušanju dana 29. marta 2012. godine u KAI. U ovom saslušanju tužena strana je ponovo (kao u prethodnim izjavama) obnovio da su on i njegov brat H. M. kupili imovine u zahtevu od majke podnosioca zahteva u 1985. godini za 150 miliona dinara. On je dodao da su on i njegov brat isplatili

kupoprodajnu cenu u dve rate. Saslušanju je prisustvovao zastupnik tuženje strane N.B. i dva svedoka predložena od strane prethodnog (Sh. C. and I. M.).

Pošto podnosilac zahteva nije bio u mogućnosti da prisustvuje saslušanju u Prištini, dana 03. aprila 2013. godine organizovano je još jedno saslušanje u Mitrovici te je podnosilac zahteva učestvovao u njemu. Podnosilac zahteva je izjavio da nije zainteresovan da prati imovinske zahteve KPA41351, KPA41352, KPA41353 i KPA41354, već je zainteresovan za drugu parcelu koja je pitanje zahteva KPA41350 (koje je odlučeno drugom odlukom Komisije KPCC/D/A/148/2012 – ne odlukom na koju je uložena žalba).

Odlukom KPCC/D/A/149/2012 od dana 19. aprila 2012. godine, KIZK je odbila zahteve KPA41351, KPA41352, KPA41353 i KPA41354. Podnosilac zahteva, koji je opisao imovinu u zahtevu po kulturi, površini i po brojevima parcela, nije dokazao svoje svojinsko ili bilo koje drugo pravo nad imovinom u zahtevu malo pre ili tokom konflikta u 1998.-1999. godini.

Na osnovu predstavljenog izvoda iz matične knjige rođenih, podnosilac zahteva je preminuo 26. novembra 2012. godine. Odluka je uručena njenom zakonskom nasledniku, njenom sinu D.R., dana 21. decembra 2012. godine. D. R., je dana 08. februara 2013. godine, uložio žalbu na odluku, i zatražio od Vrhovnog suda da prihvati njegovu žalbu i ponovo pregleda napadnutu odluku Komisije prihvatanjem njegovog imovinskog zahteva i odluči da je on vlasnik nepokretnih imovina, ili da odbaci napadnutu odluku i vrati predmet prvostepenom organu na ponovno razmatranje..

Odluka je uručena tuženoj strani dana 04. decembra 2012. godine. Dana 09. januara 2013. godine tužena strana je dostavila još jedan podnesak nazvan „dodatni argumenti“, obrazac koji se u KAI naziva „pismena žalba). U prvom delu dokumenata on je ponovio iste navode kao u prethodnim izjavama. U drugom delu on se odnosi na posedovni list br. 537/1 koji je pitanje zahteva pod brojem KPA41350 (te nije pitanje pregledanja ove presude).

Vrhovni sud je spojio predmete.

Pravno obrazloženje:

Spajanje žalbi:

Član 13. 4 UNMIK Uredbe 2006/50, zamenjene Zakonom br. 03/L-079 o Rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu predviđa da Vrhovni sud može da odluči o spajanju žalbi kada je takvo spajanje izvršila Komisija u skladu sa članom 11. 3 (a) ove Uredbe. Ovaj

deo omogućava Komisiji da uzme u obzir spajanje zahteve kako bi odlučila i donela odluke kada su u pitanju ista pravna pitanja i dokazi.

Odredbе Zakona o parničnom postupku su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem Vrhovnog suda Kosova na osnovu člana 12. 2 UNMIK Uredbe 2006/50, zamenjene Zakonom br. 03/L-079, i člana 408.1 u vezi sa članom 193 Zakona br. 03/L006 o Parničnom postupku, koji predviđa mogućnost spajanja svih zahteva putem sudskog rešenja ako bi to spajanje doprinelo sudskoj efektivnosti i efikasnost predmeta.

U tekstu žalbi uložениh od strane žalioца, Vrhovni sud nalazi da sem različitih brojeva predmeta za koje je uložena relevantna žalba, celokupni činjenični i pravni osnov, kao i pitanje dokaza su u potpunosti isti u sve 4 (četiri) žalbe. Jedino parcele, pitanja imovinskih prava, koje se potražuju u svakom predmetu, su različite. Žalbe su zasnovane na izuzetno istoj izjavi i na istoj dokumentaciji. Što više, pravno obrazložene Komisije na zahteve je isto.

Žalbe upisane pod brojevima od GSK-KPA-A-015/13 do GSK-KPA-A-018/13 su spojene jedinstvenom predmetu upisanom pod brojem GSK-KPA-A-015/13.

Prihvataljivost žalbi:

Vrhovni sud Kosova je razmotrio odluku na koju je uložena žalba u smislu člana 194 ZPP, te nakon ocenjivanja spisa predmeta i žalbenih navoda nalazi sledeće:

Žalbe su neprihvataljive pošto su iste uložene nakon zakonskog roka predviđenog članom 12.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, koji predviđa da stranka može uložiti žalbu u roku od trideset (30) dana nakon obaveštenja povodom odluke. Odluka je uručena D.R. dana 21. decembra 2012. Godine. Isti je uložio žalbu dana 08. februara 2013. godine. Završni rok za ulaganje žalbe je bio 21. januar 2013. godine (ponedeljak). U ovom slučaju, žalbe su uložene nakon tog datuma – 05. februara 2013. godine, što znači iste nisu blagovremene. Prema tome, u smislu člana 196 ZPP, pošto su žalbe uložene nakon završetka zakonski predviđenog roka, iste se trebaju odbaciti.

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 Administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-079, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom. Međutim, isti izuzeci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom. Prema tome, standardna tarifa

sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksi koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

- sudska taksa za ulaganje žalbe (član 10.11 AN 2008/2): € 30;

Žalilac/podnosilac zahteva će snositi troškove postupka jer je isti uložio neblagovremenu žalbu. U smislu člana 46. Zakona o sudskim taksama, kada je lice sa prebivalištem ili boravištem u inostranstvu obavezno da plati sudsku taksu završni rok za uplatu iste ne može biti manji od 30. dana a ni veći od 90. dana. U konkretnom slučaju, Vrhovni sud je odlučio da završni rok za uplatu sudskih troškova od strane žalioaca bude 90. dana. Član 47. stav 3. predviđa da u slučaju da stranka ne plati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, ista će trebati da plati novčanu kaznu u iznosu od 50% od iznosa kazne. U slučaju da stranka ne isplati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, sprovedeće se prisilno izvršenje.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079, ova presuda je konačna i primenljiva i ne može biti osporena korišćenjem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Anne Kerber, EULEX predsedavajući sudija

Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar